

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felolvasótervező: Kónya Lajos

MELJELENIK	
Minden hétfőn délután vasár- és ünnepnapi kivétellel.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rákóczi-út 20.	
Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DIJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-
Videkre postán küldve	
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-

Letört a sztrájk.

Budapest, junius 28. A szociáldemokrata párt vezetősége tegnap este bejelentette, hogy a sztrájk megszűnt és a munkások megkezdik a munkát. Ma valamennyi üzem rendszeresen végzi teendőit. A budapesti lapok ma rendszeresen megjelennek.

Német repülők bombázták Páris.

Német hivatalos jelentés: Rupprecht trónörökös és a német trónörökös hadserege: A helyzet változatlan, élénk ellenséges tevékenység. A reimsi székesegyházon megint az ellenséges megfigyelők jelenlétét állapítottuk meg. Az éjszaka folyamán az Eser és a Marne közötti front többi részén is feléledt a tüzéségi tevékenység, amely gyalogsági és felderítő harcokkal volt kapcsolatos.

Gallwitz hadserege: A Maas keleti partján sikeres felderítő harcok. St. Micheltől északra erős ellenséges előretörést utasítottunk vissza ellenséges bombavetőrajokból, amelyek a két legutóbbi napon Karlsruhe, Offenburg és a lotharingiai ipari vidék elleni támadásra nyomultak elő. Öt repülőgépet lőttünk le. Saját bombavető repülőink tegnap Párisot támadták meg és közben vasúti csomópontokat, valamint ellenséges repülőtelepet bombáztak.

Rumay hadnagy 25-ik légi győzelmét a maga.

A kancellár a főhadiszállásra utazik.

Berlin, junius 28. Hertling gróf birodalmi kancellár 30-án egy időre a főhadiszállásra utazik. Utjának időpontját már régebben állapították meg.

Magyarok verték vissza az olaszokat.

Hivatalos jelentés junius 28-áról: A Piave alsó folyásánál az olaszok tegnap is csak felderítő osztagokkal és járőrökkel tapogatóztak előre. Egyik népfelkelő zászlóaljunk ellentámadással 42 foglyot ejtett.

A Brentánál több szakaszon egyes olasz előretörések véres vereséggel végződtek az ellenrege. Az 1278 m. magas Col del Rosson az ellenség tüzéségének pergőtüze után, háromszor tört állásaink ellen, de ágyúink nagy hégagokat ütöttek a rohamzó tömegben. A vitéz 114. számú magyar ezred verte vissza a támadásokat, azok legsúlyosabb véres vesztesége mellett.

Minden nagybirtokot feloszlatnak Ukrániában.

Triest, junius 28. Egy parasztküldöttség fogadása alkalmával, amelyben négy ukrán kormányzó volt képviselve, a hetman kijelentette, hogy több törvényjavaslatot dolgoztak ki, az ésszerű reformok teljes kidolgozása azonban több időt vesz igénybe. A nagybirtok el fog tűnni; az állam fogja magára vállalni annak a szegény parasztnak között való felosztását.

Emelkedő árák a tőzsdén.

Budapest, junius 28. A tőzsdén erős hatást keltett a munkásokhoz intézett felhívás és az értékek tegnap óta ismét emelkedtek. Főbb jegyzések: Magyar hitel: 1292, Orsztrák hitel: 883, Kereskedelmi bank: 5715, Salgótarjáni: 1145, Adria: 1825.

Oroszországban minden bizonytalan.

Moszkva, jun. 27. A lapok jelentik, hogy Alexandrovics Mihály nagyherceg, az új szibériai kormány élére állott és az orosz néphez proklamációt intézett, amelyet úgy ítélnék meg, mint a monarchia helyreállításának bejelentését.

A cári családot Permbe szállították a volt cárnélkül, kiről több hír az állítja, hogy Jekatrinburgba megölték. Angol lapok visszautasították a híresztelést.

A „Népszava” nem mond igazat

A szociáldemokrácia az iskolákban vallásról még hallani sem akar. Célja; istentelen szellemben vezetett iskolák megteremtése. A halmai szocialista pártgyűlés jegyzőkönyvében olvassuk: Miután a vallást magánügynek nyilvánítottuk, a vallást eo ipso elválasztjuk az államtól, az iskolákat pedig az Egyháztól. A „Neue Zeit” így ír: „Mi az összes vallási kérdéseknek kizárását kérjük az iskolákból”. Elég világosan és radikálisan írja Bebel: „A nevelést feltétlenül államosítanunk kell és hogy a magasabb kivánalmaknak is megfeleljen, a nevelés tartama alatt egy gyermeknek sem szabad vallásos oktatásban részesíteni. Mit mond ehhez a Népszava?”

A szociáldemokráciának eme kijelentése: a vallás magánügy, a legkárhózatossabb tant foglalja magában. Marx K., a híres szocialista agitátor nyilván hirdette hogy a vallás megszüntetése a nép igazi boldogságát képezné. A szocialista párttól pedig ama határozatot követelte, hogy a lelkiismeretet a „vallásos pökedelmektől” meg kell szabadítani.

Mi a szociáldemokráciának a célja?

Az Egyházat megsemmisíteni, a munkásokat pedig még nagyobb rabságba dönteni. A munkásnépnek minden lehető és lehetetlen dolgot beígérnek. Bebel az országgyűlésen így kiáltott fel:

„Az emberek mind szabadok és egyenlők lesznek.” Csak hogy ez pusztán frázis. De nem is azt akarják, hogy elhiggyék, hanem hogy a nép filléreiből összehordott tőkét maguknak biztosítsák.

A szociáldemokrácia hangzatos szavakkal tör előre egész az aranyhorjuig, porrá zuzza azt, az aranyat kiválasztja, a port pedig szét hinti: szabadságot, egyenlőséget ígér csak azért, hogy arannyal megtömött zsebeit a nép megne lássa.

A szociáldemokráciának jövője nincsen, mert tagadhatatlanul igaz, hogy az a rendszer, mely a hazugság bélyegét viseli magán, magába hordozza a halál magvát is.

Kell, hogy a legenergikusabb harcok küzdjünk ama destruktív eszmék ellen, melyek a szociáldemokrata kohóból áradnak szét a kereszténység alapjainak megdőlésére. Az első korbácsushintás megtörtént! A Népszava otrombaságai pedig arról tanuskodnak, hogy az útés jó helyre talált és az illetékes helyről jövő irányítás mutatja az utat, melyen haladva a keresztény generáció újjászületését kivívhatjuk.

Egy keresztény szocialis mozgalomnak kell megindulnia, mely intenzívebben karolja fel a munkásnép érdekeit, hogy a szociáldemokrata ígéretekből kibontakozva visszatérhessen a keresztény fölfogásokhoz és szokásokhoz.

Bakák a villamoson.

— Miért van akkora tolongás? —

A szabadkai villamos a háboru kiütése óta erősen hasonlít a Noé bárkájához. Hasonlít pedig azért is mert minden rendű — rangu és nemű utasok szoronganak rajta és várják a partot jelentő zöldágakat, azaz a palicsi főbejárót, utjuk végcélját.

Kívülről viszont úgy fest a szabadkai villamos, mint egy varju-fészék, amelyből a fiókák kilógnak, csak hogy itt a fiókák holmi kalapos urihölgyek, háborus eleganciájú urak és röleg bakák.

A villamos eme külső és belső jótulajdonosságait összevetve, kislül, hogy a tolongás irtózatos, és ez nem is csoda. A közönség, Isten ments, hogy bemenne a kocsi belsejébe, dacára a barátságos felszólításnak, hanem inkább künn tolonganak a Perronnon; de ez megjárna, ha a kalauzok és ellenőrök, látva a megtelt kocsit, nem engednék fel új felszállókat.

Ezek a felszállók pedig majdnem mind katonák. Azt a lögdősést, lábragazolást, amit véghez visz egy ilyen villamosra szabadult baka, nem praktikus átélvezni, már pedig a szabadkai villamoson úgy kifelémenet, mint befeléjövét nem egy, de husz baka is tolakszik, mert nem marad békén a már helye van. Akkor jön a vastagabb minőségű kedélyeskedés, esetleg káromkodás és tüdőfojtó, esetleg paprikában főtt bagó füstének az utasok szemébe való szakszerű szétfúvása.

Ezektől a szagos kellemetlenségektől eltekintve a leszállást is nagy előszeretettel akadályozzák meg, elfoglalván a lépcsőt a maga teljes nagyságában és jaj a kalauzoknak, ha azt találja mondani valamelyik hadfinak, hogy a lépcsőn állni tilos. Kész rögtön a replika S ha netán jegy után érdeklődnek a kalauzok egész meggyőződéssel kér egy lépcsőjegyet a bagóillatú hadiférfit. A villamos személyzete, respektálja a fegyveres erőt, nem is bántja őket.

No de mindennek van határa. Figyelmébe ajánljuk a villamos-társaságnak, azt, ha már reméljük, hogy ha még) nem járát több kocsit, intézkedjék, hogy ne engedjen fel a személyzet több embert a kocsira, mint amennyi ráfér. Bocssássák le a „Megtelt” táblát, amit eddig még a legzsutabb villamoson sem láttunk kitéve.

Továbbá rendszabályozzák meg egy kissé az utazási és fészkelődési mániában szenvedő bakák kellemetlenkedéseit. Ha majd nagyobb lesz a palicsi forgalom, nagy kellemetlenségek lesznek ezekből az anomáliákból, ha nem segítenek idejekorán rajtuk.

Valódi amerikai

fogak és fog-sorok.

Különlegességek
fogászati munkákban,
aranyból és platínából,
valamint arany- és platinafogak, koronák és hidak, ugyintén szájpadlás nélküli fogak.
Fogzás teljesen érésztelenítve és fogtömések (plombálások.)

Schäffer Géza
vizsgázott fogtechnikus.
Szabadka, Kossuth-u., Prokes-köz. Telefon 56.

A hadikölcsön sikere.

Folyik a nyolcadik hadikölcsön jegyzése és már most is kialakulóban van az eredmény: teljes sikere ennek a kibocsátásnak. A nemzet tudatában van annak, hogy amikor a háboru diadalmos befejezése és az áldást hozó békének ellenségeinktől való kényszerítése érdekében kölcsönt nyújt az államnak, elsősorban a saját érdekében cselekszik.

Hiszen eltekintve attól, hogy a hadikölcsönre azért van szükség, hogy az oroslánként küzdő magyar katona minden szükséglete fedezve legyen, az aláíróknak más ilyen kedvező befektetési alkalom sehol sem kínálkozik. A mai tökébség mellett a pénzintézetek alacsony betéti kamatott ízetnek. A hadikölcsön kötvények mintegy kétszer annyit jövedelmeznek mint a takarékbetétek. De meg ezenfe-

lül tökenyereséget is jelent a hadikölcsön kötvények megszerzése, hiszen valamennyi hadikölcsönkötvény árfolyama jóval magasabb a kibocsátási árára.

Most már tehát ott tartunk, hogy a nagyközönség tudatában van annak, hogy a hadikölcsönjegyzés nem áldozat, hanem üzlet, még pedig jó üzlet. Hogy pedig a legkisebb tőke is részesülhessen a hadikölcsönhöz fűződő sok kedvezményben, a m. kir. postatakarékpénztár már a jegyzés alkalmával is nyújt lombardkölcsönt a jegyzendő hadikölcsön kötvényekre a névérték 50 százaléka erejéig.

Módjában áll tehát mindenkinek, hogy hadikölcsönt jegyezzen és ezzel hozzájáruljon a nyolcadik hadikölcsön sikeréhez.

Szabad-e a katolikus munkásnak a szociáldemokraták táborához csatlakozni?

Nem első alkalommal lázognak, sztrájkolnak a szociáldemokraták munkások. De meglepő, hogy most, mikor katonáink oly hősiessen küzdenek a fronton. életet és vért áldoznak messze idegenben a hazáért. Akkor idehaza lelketlen izgatók bűnös felbujtatása következtében ezer és ezer munkás teszi le fegyverét, szerszámát és növeli általa a háboru szenvedéseit, gyöngíti a magyar népek ellentálló erejét. Látván a sztrájkoló tömeget, eszünkbe jut egy jelenet Nagy Sándor életéből. A nagy hadvezér világraszóló nagy terveinek végrehajtásában sok nélkülözések, szenvedések közepette vezette hadseregét Ázsia belseje felé. A katonák végre megelégték a sok szenvedést és keserűségükben megálltak, megtagadták vezérüknek az engedelmséget és hevesen követelték tőle a visszatérést. — Nagy Sándor a lázadók elé lépett és így szólott hozzájuk: „Szabadok vagytok, senkit vissza nem tartok, menjetek, hálátlanok! Nemsokára belátjátok, mik vagytok nélkülem, fejetek nélkül.” A katonák megkapták, amit kívántak, a szabadságot, de nem volt, aki sok szükségleteikről gondoskodott volna. Messze a hazától idegen népek között olyan volt a nagy hadsereg, mint a nyáj a pásztor nélkül. A katonák nem vették el a jótan eszükét, hanem belátva tévedésüket, visszatértek vezérükhöz és esdve kérték, hogy fogadja vissza őket szolgálataiba.

Ily pásztor nélküli nyáj a Szociáldemokrata tábor, midőn a szociális kérdések, a nyomor és szenvedés megszüntetéséért való küzdelemben elszakadnak jó atyjuktól, Istentől, elszakadnak szerető, gondviselő anyjuktól, a katolikus egyháztól. De valóban szakít-e a Szociáldemokrata menyei atyjával, az Istennel? A feleletet halljuk tőlük maguktól! A balga szocialisták orgánuma, a Mirabeau, a következő hitcikkelyt tüzi a lap homlokára: „Isten fogalma erkölcselen és ellentétes minden haladással.” A német szocializmus vezető lapja, a Vorwärts, radikálisan kijelenti: „Hogy a szocializmus fejlődjék, ki kell irtani a nép fejéből a vallást.” Berlini kongresszusuk 1890-ben határozatilag kimondja: „Isten nem létezik.”

Nemcsak szakítanak a szociáldemokraták Istennel, de egyenesen hadat üzennek Isten és legszentebb alkotmányának, a katolikus Anyaszentegyháznak. Teljes gyűlölettel fordulnak az egyház feje, a pápa és az egyház szolgálói, a papok ellen. — Nincs gyűlés, amelyen a papokat ne szidják és a legocsányabb rágalommal ne gyalázzák. S azért önként fölmerül a kérdés: „Szabad-e a katolikus munkásnak a szociáldemokraták táborához csatlakoznia?” S a válasz nem lehet más, mint tagadó. Katolikus embernek nem szabad egy olyan társaságba lépnie, mely nyíltan hadat üzen Istennek, egyháznak és forradalmat szit a fehérlő társadalmi rend és béke ellen s szembeáll az államhatalommal. Aki mégis csatlakozik a szociáldemokratákhoz, az csakhamar be fogja látni, hogy tévútra lépett, amelyről visszatérni már alig lehet, mert oly erőszakkal tartják fogva, hogy szabadulnia nem lehet. S ha szegény bajba jut, tévtanítói elhagyják és nyomorában lesz kénytelen visszatérni ahhoz, akit hűtlenül elhagyott a jó Istenhez.

— Kifosztottak egy utazolóját. Zimányi Marika a nagyszentmiklósi zárdából Zentára jövet ruha és ágyneműjét egy nagy ládába csomagolta és gyorsárúként föladta a vonaton. A láda megérkezett Zentára a címzettnek, de üresen. Mintegy 4500 koronát érő tartalmát utközben kifosztották.

LIFKA-MOZI

Péntek—szombat
Az aczélgáros ereje,
modern társadalmi dráma 5 felvonásban A kettős főszerepben Alwin Neuss
Vasárnap
A falu szépe
Egy szerelem története 3 felv.
Kezdeté 1/2 6 és 1/2 9 órakor.

Sok az orvvadász.

— Nyíltan lövik a vízi vadat. —

(Saját tudósításunk.) A nagy husrágóság miatt nagyon divatba jött az orvvadászat. Dacára annak, hogy a fegyverhasználat nagy mértékben korlátozva van; léptenyomon hallunk panaszokat, hogy a vadállományt illetéktelen egyének, főleg katonák erősen pusztítják. Ennek a garázdálkodásnak legszembetűnőbb példáját Palicson észleltük. Az orvvadász urak vakmerőségükben (helyesebben szemtelenségükben) arra vetemednek, hogy a palicsi járókelők, a parton horgászók előtt egész lelkingyuglommal szállnak csónakba, puskával felfegyverezve és a nádasokban egész sortűzeket adnak le a vízi szárnyasokra, holott Palics nem vadászterület július 1-éig.

Természetesen nagy optimizmus lenne azt hinni, hogy ez csak Palicson van így! Kelebián tán még többen garázdálkodnak. A legutóbbi csendőrrazzia alkalmából tekintélyes számú vadászó került hurokra, sőt igen jó állású egyének is érdekelve vannak a kised játékokban.

A dohányelosztás reformja.

Megrendszabályozzák a trafikokat.

Azoknak a zür zavaros állapotoknak az orvoslására, amelyek a dohányelosztás tekintetében fennállnak, most új rendszabályokkal kísérleteznek. A sok panasz, mely a trafikok ellen ethangzott, megmozgatta az illetékes tényezőket.

Egy kidolgozott terv szerint a kisárudák minden hét szombatján tartoznak a dohánygyártmányok megrendelése iránt a kimutatást a nagyárudának bemutatni, mely egy pénzügyőr közbenjöttével megállapítja, hogy a következő héten minden egyes kisárudának mennyi dohánygyártmányt jut és ilyen elosztás mellett, figyelemmel arra, hogy minden kisárudához hány egyén lett beutalva, közli az illető kisárússal, hogy a következő héten minden egyes egyén részére arányos elosztás mellett hány szivar, cigaretta, vagy dohány lesz kiadandó. Ezek közlése után a kisárús tartozik az üzlet a táján ki-függesztendő táblácskán jelezni a nagyárús által meghatározott elosztási föltételeket, vagyis, hogy azon a héten az oda beutalt személy k mennyit igényelhetnek.

A kiutalt dohánymennyiséget mindenki

személyesen tartozik átvenni és ennek átvételét aláírásával tartozik igazolni. Az igazolatlan át nem vett dohánygyártmányokat a kisárús az át nem vevők neveivel tartozik a pénzügyőri szakasznak bejelenteni s a pénzügyőrség az így visszamaradt készletek felett esetről esetre rendelkezik s azt az átutazók,

vagyis idegenek részére szolgálják ki. Az átutazók is természetesen a pénzügyőrség által kiállított igazolvány alapján juthatnak ezekhez a dohánygyártmányokhoz.

Ha valaki nem dohányos és mégis fölvetné magát valamelyik tőzsde fogyasztói közé, ezekkel

mint dohánycsempészekkel szemben a törvény a legszigorubb intézkedései alapján fognak eljárni.

A különlegességi árudára a következő rendelkező rendelkezések vonatkoznak:

Akik ennek régi és ismert vevői voltak és az összeírás folytán ott továbbra is meghagyattak, azok részére a pénzügyőrség által igazolvány adatik ki. Akiknek ilyen igazolványuk nincs, azok a különlegességi tőzsdében sem iuthatnak semmiféle dohánygyártmányhoz sem.

Ezt a dohányelosztási tervet rövid időn belül megvalósítják az összes pénzügyigazgatóságok, mert csak így módon lehet rendet teremteni és meggátolni az egyes árucikkek üzérkedését. A tervet egy kiváló szakteknitely munkája.

NAPI HIREK.

Péter és Pál napján.

A magyar rónák kenyeret adó áldása: az érett fejű kalászkok sűrűn rendezkednek állanak már e napon. A béke malasztos éveiben virárok vig dalától hangzott a mesé. Hátatelt imák szálltak az ég felé s a legdusabb kalászkokból kötött koszorúval díszítették fel a védő keresztet.

Ma a vigáság és dal messze költözött, a magyar föld hű fiait idegen országokban véreznek és az élet könyörtelen aratója: a halál mind sűrűbb rendet vág közöttük. A fakeresztek, mint a buzakeresztek végtelen számban sorakoznak s könny csordul ki a vért arató szeméből. Elmondja imáját: „Add meg a mi mindennapi kenyerünket!” és hozd el a békét, add vissza fiainkat; jó Atyánk hallgass meg... könyörülj Istenünk... Amen. Es legszebb kalászaiból font koszorút teszen a Megváltó keresztjére.

A kalocsai érsek a rokkantakért. Dr. Várady L. Arpád érsek a kalocsai rokkantak telepére újabbán 60.000 koronát, a bácsmegegyi Kula község zárdájának pedig 20.000 koronát adományozott.

Gazdaértekezlet a varosházán. Holnapután, 30-án vasárnap a varosháza dísztermében gazdaértekezlet lesz, amelyre a polgármester az összes gazdákat meghívja. Az értekezlet délelőtt 9 órakor kezdődik. Tárgyként a terméskérdésel és sertéshizlalás szerepelnek. Ajánljuk gazdáink figyelmébe, hogy minél többen jelenjenek meg az értekezleten.

Elhunyt postasegédtsízt. Nacsa András posta- és távirtda segédtsízt, szerb hadifogságban szerzett betegségében 23 éves korában Csurogon elhunyt. Temetése ma délután lesz.

Millió földvásár Bajmokon. Szücs Mihály bajmoki földbirtokos eladta 127 kat. földjét Merkovics Józsefnek, aki szintén dúsgazdag földbirtokos Bajmokon. A föld ára földadként 8 ezer korona. Azonkívül a tanyáin levő gazdasági épületekért 50 ezer koronát kapott Szücs Mihály. A vételár teljes összege 1 millió 66 ezer korona.

Iparosok figyelmébe! — Szerényi József kereskedelmi

miniszter akciót indított azon iparosok érdekében, akiket a háború megakadályozott foglalkozásuk gyakorlásában. Ez okból felhívást intéz az Ipartestületek Országos Szövetsége útján az említett iparosokhoz, hogy összeírás végett jelentkezzenek. Szabadkán július 1-ig lehet jelentkezni az Ipartestületnél a hivatalos órák alatt. Az akció célja az üzemükben megakadályozott iparosok megsegítése hogy újra megkezdhessék munkájukat.

Csempészik a zsirt Zentán. Zentán a múlt napokban éjjel, a mint a csendőrség portyázást véggeztet, a felsőhegyi vasútállomás melletti rakodókertben levő árokban valamiben megbotlottak, amikor megnézték, legnagyobb meglepetésükre egy zsák szalonna volt. A csendőrök ezután tovább kerestek a sötétben, mire a kert tövében Klausz Ferencné szül. Szollár Ágnes kertbeli lakosra találtak, aki egy kitémött zsákon hasalt, melyben szintén szalonna volt, nem messze tőlük pedig Klausz Pál szabadságos katoná egy hátizsák szalonnat szorongatott maga alatt, melyet Pestre akartak csempészni, hogy nagy comagukkal a felsőhegyi állomáson feltűnést ne keltsenek, a csempészek még jegyüket is mással váltatták meg, ők pedig a vonat másik oldalán akartak felülni és a mint egy 54 kilógrammnyi szalonnat így Pestre vinni. A csendőrség a csempészeket bekísérte a rendőrkapitányságra, ahol a szalonnat elkobozták tőlük, azonkívül még meg is büntették őket.

Az alkalmatlanok behívását megszüntették. A honvédelmi miniszter értesítette a várost, hogy a beállott viszonyok folytán eltekint a népfelkelő bemutató szemléken alkalmatlannak osztályozott egyéneknek fegyvernélküli szolgálatra való további behívásától. Ezzel a honvédelmi miniszter az alkalmatlanok behívását célzó akciót lezártnak nyilvánította, de emellett hangsúlyozza, hogy a már szolgálatot teljesítőknek további alkalmazása a hadsereg érdekében elkerülhetetlenül szükséges.

Megerkeztek a cséplési könyvecskék. Gulyás György adófőnök felhívja a géptulajdonosokat, hogy vasárnap délelőtt 10 órakor jelenjenek meg nála az adóhivatalban a cséplési könyvecskék átvétele és a cséplésre való kioktatás végett.

Halálozás. Petri Károly, az újsóvei ág. h. ev. egyháznak hosszú éveken át volt kiváló lelkesze, a bácsi ev. egyházmegye volt alesperese, f. hó 24-én Okéren 73 éves korában hosszú szenvedések után elhunyt. Halálát nagyszámú kiterjedt rokonság gyászolja. Közöttük két veje dr. Kurz ókéri orvos és Lányi kucorai ev. lelkész. Temetése 26 án ment végre Okéren nagy részvét mellett.

A cipőzsinór és a napidíjas. A napidíjas alkalmazottak a háború legszánalomraméltóbb áldozatai. Még ma is vannak napidíjas dijakok, akiknek napi 2 K 50 fillérből kell megélniük. Mit szólnak ehhez a nemzetközi sztrájkolók? Pedig ezeknek a hazáért minden áldozatot meghozó dijakoknak még hozzá cipőben kell járniok. Cipőre nem tellik, az bizonyos, de vajjon tellik-e fizetésükből pertilre, például egy öt

tagu családnál? — Ha tekintetbe vesszük, hogy ma egy pár cipő zsinór 250 korona is ebből legálább 3 pár kell havonta fejéknél, könnyen kiszámíthatjuk, mi marad élelemre. Meg lehet-e ebből élni? Legérdekesebb, hogy a női cipőbe 2 pár cipőzsinór kell, oly rövidke ezek a háborus pertlik. Ideje volna ezeket a szótalanul szenvedő embereket több figyelemre méltatni.

A korai termés malombaszállítására. A földművelésügyi miniszter leiratot intézett a vérmegegyéhez és a városhoz s leiratában utal arra, milyen nagyjelentőségű dolog az, hogy az új gabona őrlés végett mielőbb a malmokba jusson. Ezért annak a megkönnyítése céljából, hogy a korai termés akadálytalanul a malmokba, illetőleg a vasuti állomásokra legyen szállítható, a honvédelmi miniszter meghagyta az összes honvéd állomásparancsnokságoknak, hogy az összes rendelkezésükre álló szállítási eszközöket a főszolgabíró vagy a polgármester igénylésére ilyen szállítások céljaira rendelkezésre bocsássák.

A mezőgazdasággal nem foglalkozó legénység szabadságolása. Most, hogy az aratás ideje elkövetkezett, a legfontosabb intézkedések közé tartozik, hogy az önálló mezőgazdák és ezek legközelebbi hozzátartozói kapjanak szabadságot. Ezért a honvédelmi miniszter rendeletben hagyta meg a katonai hatóságoknak, hogy az a legénység, amelynek a mezőgazdasággal való foglalkozás nem hivatása, az aratáson kívül eső idő alatt kapjon szabadságot.

Megjött a tisztviselők ruhájának második szállítmánya. Azon tisztviselők, akik kérték, de még nem kaptak ruhát, most szintén meg fogják kapni, mert a második ruhaszállítmány is megérkezett. Ezuttal a nőtisztviselők is részesülnek a szövetből.

Beiratások a felső kereskedelmi leányiskolában. A szabadkai felső kereskedelmi leányiskolába a beiratások július hó 1-én 2 án és 3-án történnek meg.

Egy szál gyújtó egy fillér. A szabadkai trafikokban legújabbán egy osztrák gyártmányu gyufa tűnt fel. Ennek a gyufának az az érdekessége, hogy egy skatulyában alig van 25 szál. Ebből legálább 5 szál nem gyuladt meg, úgyhogy elértük az osztrák ipar dicsőségére, — hogy egy szál gyújtó egy fillérbe kerül.

Női kereskedelmi szaktanfolyam Zentán. Zentán egy éves női kereskedelmi szaktanfolyam nyílik meg szeptemberben gimnáziumi tanárok vezetése mellett. A tanfolyamot a vallás és közokt. miniszter engedélyezte.

Ifjúsági előadás Tompán. A tompai tanulóifjúság Bayer Gizella áll. tanítónő buzug vezetése mellett jótékonycélu előadást tartott, melyen a jobbára földmives népből álló nagyszámú közönség igen jól mulatott a hosszú műsor válogatott számaiban. Az előadás tisztia jövedelme 382 K 50 fillér volt, mely fele részben a Zita királyné-árvaalap, fele részben pedig a szabadkai Stefánia Szövetség javára küldetett el. Az előadást többek kivánságára Szent István napján megismétlik.

Cipőrazzia Baján. A cipőjegyrendszer Baján is kiváltotta azt az egyetlen hatást, hogy a cipők eltűntek a piacról és a magánforgalomban még nagyobb uzsorarára kináltak cipőt. A bajai detektívek kinyomozták, hogy több helyen bejelentetlen bőr és cipők vannak elrejtve. A detektívek körülbelül 80-100 ezer korona értékű bőrt és cipőt foglaltak le. Csapán egyetlen helyen 150 pár cipőt fedeztek fel és foglalták le. Nem ártana Szabadkán is utánanézni a cipőknek, mert mióta jegy van, azóta a cipők Szabadkán is eltűntek.

Különleges kedvezmény a nyolcadik hadikölesőnnél. A kibocsátásra kerülő 5 és fél százalékos járadékkölesőnkötvények felhasználhatók lesznek a jelenleg alkotmányos tárgyalás alatt álló törvényjavaslat törvényerőre emelkedése után az annak alapján kivetendő hadinyereségadó fizetésére. A hadinyereségadó fizetésénél a kötvények — figyelemmel arra, hogy az aláírási ár megállapításánál a folyó kamatok is számításba vétettek s figyelemmel arra, hogy az aláírási helyek ötven fillért szoktak a feleknek megtéríteni — minden 100 korona névérték után a voltaképpeni kibocsátási áron tehát K. 92.50 — 50 f. = 92 koronával fognak számításba vétetni. Az aláírók a háború utáni leszerelés folytán eladásra, illetve árverésre kerülő javukat a kibocsátásra kerülő járadékkölesőnkötvényekkel fizethetik.

Fölvételek a szabadkai fű felső kereskedelmi iskolába. Júli 1-3. napján az iskola saját helyiségében (IV., Beresényi-utca 6.) lesznek, 1-én az alsó, 2-án a középső és 3-án a felső osztályba, mindennap d. e. 9 órától 12-ig. Fizetendő a fölvételkor 25 kor. fölv. díj és 12 kor. nyugdíjilletmény. Tandíj 250 korona. Az iskolai és a születési bizonyítványt be kell adni. További felvilágosítással szolgál Toncs Gusztáv igazgató.

Dr. Bihari Lujza fogorvos rendelését Főtér, Popovits házban, (Kazinczy-u. sarok) ismét megkezdte.

Szerkesztő:
BERKES MÁRK.

Nyomatott a kiadó-tulajdonosa, Eszék Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezeti könyvnyomdájában Szabadkán, Rakóczi-utca 20. szám

KORZÓ-MOZI

műsora.

Péntek—szombat
Francesca Bertini
gyönyörű filmje
Egy Pierottörténete
megkapó dráma 3 felvonás.
Remek pótműsor

Hétfő este A Budapesti Belvárosi színház (Modern Színpad) tagjainak egyetlen művészestéje fellépnek: Mészáros Giza, Ilsvay Rózi, Boros Géza, Petheő Atilla, dr. Bánócy Géza: Bánócy Gézáné.
Jegyek: 12, 10, 5 kor.

Előadások: d. u. 6, este 1/2 9 kor, vasár-, és ünnepnap 1/2 3, 4, 6, 1/2 9

x Kovács István tanár VI. kör, Mária Terézia-tér 15. szám alatt levő magántanítási tanfolyamán elfogad tanításra gimnáziumban és egyéb iskolákba járó tanulókat elsősorban lányokat és magántanulókat.

— Kinek kell ló ingyen? A helybeli cs. és kir. állandó lókorházban négy hónapra, esetleg több időre hat ló áll a gazdaközönség rendelkezésére, a melyeket jó élelmezés ellenében díjtalanul használhat. Érdeklődők ezen lókorház parancsnokságánál délelőttönként bármikor jelentkezhetnek; átvétel esetén rendőrkapitányi hivatal által kiállított egy bizonyítványt tartoznak bemutatni ezen parancsnokságnak, a mely szerint gazdálkodással foglalkoznak és oly vagyoni viszonyok között élnek, hogy az átvett lovak eltartásáról gondoskodhatnak.

Mozgófényképszínház.

Korzó-Mozi műsora:

Péntek—szombat: **Franceska Bertini** gyönyörű filmje: **Egy Pierot története.** Megkapó dráma 3 felvonásban. Remek pótműsor újdonság

Vasárnap szenzációs újdonság. Hétfőn a Budapesti Belvárosi Színház (Modern színpad) tagjainak egyetlen művészestéje. Fellepnek Mészáros Gizi, Ilosvay Rózi, Boross Géza, Petheő Atilla, Bánóczy Géza.

Prof. Nick Fantom detektív kalandja: **Titokzatos betörők.** Berky Lili Várkonyi Mihály felléptével. **Havasi Magdolna** bemutatása szombat, vasárnap az Apollóban.

14788/918. tan. sz.

Pályázati hirdetés.

A városi tanács közhírré teszi, hogy az országos hadigondozó hivatal a hadiárva és hadirokkantak gyermekeinek adományozandó ösztöndíjakra vonatkozó pályázati hirdetmény a m. kir. honvédelmi miniszter úrnak 12412/eln. 918—28. sz. alatti rendeletével kiadta;

Az ösztöndíj pénzbeli segítség a hadiárva és hadirokkantak gyermekeinek a közép és felsőbb iskolai tanulmányok céljából adományoztatik.

A pályázati hirdetmény Szabadkán a m. kir. konvénk kiegészítő parancsnokságnál városi székház, II. emelet 126. ajtó mindenkor betekinthező.

Szabadka, 1918. június hó 23-án.

Hoffman Kálmán
tanácsnok.

Elveszett egy új cukorjegy zsirjegy, kávéjegy özvegy Kovács Józsefné névre. Kérem a kiadóban átadni.

Jobb megjelenésű kiszolgáló leányt felvesz

Krécsi A. Nándor
könyvkereskedése.

Szolid és megbízható házzvezető **kerestetik a Nemzeti szálloda**ba előnyös fizetési feltételekkel.

Ugyanoda megbízható **portást** éjjeli szolgálatra. Haretéren rokkant katona előnyben részesül.

Veszünk a legmasabb áron HASZNÁLT TANRÖNYVEKET

regényeket, régi újságpapirt kilóra. Amíg raktáron van Vergé-papirból készült cigarettahüvely 2-5s és 3-as 7 kor. ezrenként.

Családi és tábori levelezésre 100 papir és 100 boríték 5 kor. Pálócsi és szabadkai képes levelezőlapok darabja 10 fillér.

Művészlapok 10 fill. től. 20 fill. igen nagy választék, viszontelárusítók részére papírok, írószeresek kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószer- és papirkereskedése
Szabadka, Rudolf-utca.
Telefon 604 sz.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül osakis

Tungsram

félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40,
60 watt fogyasztású

Tungsram-lámpákat.

Ujságkihordó leány

felvétetik a

Délvidék kiadóhivatalában.

„Ferravin“

vasas chinabor.

Erősítő szer gyengékedőknek, vérszegényeknek és lábbadozóknak Étvágyat gerjesztő ideget erősítő s vért javító gyógyszer. Számalan orvosi ajánlás.

Szabadkán kapható. Decsy Jenő úr gyógyszerészében. Jelenlegi ára fél literes palackonként 10 K. — A „Ferravin“ névre tessék ügyelni.

HORVÁT ORSZÁGOS BANK R.-T. FIÓKJA

SZABADKA.

KÖZPONT: OSIJEK.

Fiókok: Szabadka, Zagreb, Karlovac, Novi, Crikvenica.

Befizetett részvénytőke K 20,000,000.

Tartalékalap K 9,000,000

ELFOGAD:

betéteket könyvekre és folyószámlára a legkedvezőbb feltételek mellett. A betétekre a moratórium rendelkezői nem vonatkoznak és ezek megállapodás szerint fizetnek ki.

VESZ ÉS ELAD:

mindenfél. ért. k papirokat (állami címleteket, zágleveleket, sejsjegyeket stb. külföldi érc- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket mindenkor a napi árákon.

Átvesz letétbe és kezelésre értékpapirokat.

FOLYÓSÍT:

jelölgélesűnőket földbirtokra és nagyobb városokban házakra.

FINANCIROZ

ipari és kereskedelmi vállalatokat, vérsz. birtokzárcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megfizásokat.

KIBOCSÁJT:

4 1/2 és 5% (utóbbiak 3% w.g.y. n. el) pupiláris bitenságu, adómentes mindenfél. o vadék e ljaira alkalmas zágleveleket.

VÉGZI

legelőyösebb feltételek mellett az összes bank ügyleteket, továbbá bür. i és kommissionális megbízásokat.

Butoreladás. Alkalmi vétel.

Teljes hálósobaberendezések minden kivitelben rendkívüli olcsó áron kaphatók.

Czigler Gyulanál

A barátok temploma mellett.
(Vermes ház.)

Elsőrendű Gyertyamosi salétommentes

tégla

azonnal kapható

Bánó és Bröder
cégnél Szabadka

Egy négy polgárit végzett fiú

állást keres.

— Cim a kiadóhivatalban. —

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű vevő közönséget hogy június hó 26-tól kezdve augusztus hó 15-ig nagyáruhiány miatt az üzleteinket Hétfő és szombat kivételével délután zárva tartjuk.

Kiváló tisztelettel

Kézmű és Divatáru Kereskedők.

A Horgosi—Királyhalmi gazdakör tagjainál, körülbelül 2—300. mm. sárgabarack—termés—helyben átvéve, esetleg vasúthoz szállítva—eladó lesz. vevők felhívtnak a termelőkkel idejékorán való érintkezésre.

Gazdakör.

Ásvány-,kenő-, hengero la j,

gépszijpuhító

zsir,

szijviaszk.

KAPHATÓ

Kertesznél, miklós-utca

40. sz. Telefon 635. sz.

Viszhetekséget, sönört, rüh

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. FLESCH-féle eredeti törv. védett

„Skaboform
Kenőcs“

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétés dr. Flesch-félet kérjünk. Probatógely 3 korona, nagy tégely 5 K., esaládi adag 12 korona Szabadka és vidéke részére főraktár:

DECSY GYULA

„Szent Terézia“ városi gyógyszerár I. kör Deák-utca. (Kiskápolna mellett.)

Vételnél a SKABOPFORM védjegyre ügyeljünk!

Egy alig használt jókarban levő hintó

ELADÓ.

Schädl János, Zombori-út.

Bácskai utasok figyelmébe!

A „Délvidék“ kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasuti hirlap-árusítóinál.